

Beata Katarzyna Jędryka

Helena Modrzejewska

© Copyright by
Fundacja na rzecz Wspierania i Rozwoju Szkół Polonijnych
Instytut Polonistyki Stosowanej Wydział Polonistyki UW

Warszawa 2018

ISBN 978-83-953189-5-5

Autor

Beata Katarzyna Jędryka

Konsultacje metodyczne

Grzegorz Bąbiak

Redakcja

Dorota Andraka

Projekt okładki

Beata Katarzyna Jędryka, Andrzej Zawadzki

Skład i łamanie

Andrzej Zawadzki

Zdjęcia

stock.adobe.com/pl, Wikipedia, encyklopediateatru.pl

Helena Modrzejewska

Beata Katarzyna Jędryka

Imię:

Szkoła:

Klasa:

INSTYTUT
POLONISTYKI
STOSOWANEJ

Informacje dla nauczycieli i rodziców

1

Książeczka adresowana jest do uczniów szkół polonijnych i służy przede wszystkim rozwijaniu umiejętności czytania, kiedy język polski jest językiem obcym lub językiem drugim.

2

Z książeczką dzieci mogą pracować razem z nauczycielem lub z rodzicami, ale także mogą robić to samodzielnie.

3

Czytanie książeczki oraz wykonywanie zadań trzeba dostosować do umiejętności językowych dziecka. Wszystko można zrobić w trakcie jednego wieczoru lub jednego weekendu. Pracę z tekstem także można rozłożyć w czasie – codziennie czytać wybrany fragment i rozwiązywać dołączone ćwiczenia.

4

Jeżeli nauczyciel lub rodzic decyduje się na wspólne czytanie, praca z tekstem powinna wyglądać następująco. **Krok pierwszy**, przyglądamy się obrazkowi, który jest po lewej stronie. Rozmawiamy z dzieckiem o tym, co widzi na fotografii. **Krok drugi**, czytamy tekst pod zdjęciem. Najpierw wyjaśniamy słowa, które są dla dziecka niezrozumiałe. Następnie czytamy tekst. Od samego początku warto, żeby dziecko zaczęło czytanie jako pierwsze. Jeżeli ma problem z odczytaniem tekstu, pomagamy mu. **Krok trzeci**, dziecko samodzielnie lub z naszą pomocą wykonuje zadania umieszczone po prawej stronie.

5

Po przeczytaniu całej książeczki utrwalamy słownictwo, analizując słowniczek obrazkowy.

Bibliografia

1. Siedlecki Franciszek, *Helena Modrzejewska*, Kraków 1990.
2. Szczublewski Józef, *Helena Modrzejewska*, Warszawa 1959.
3. Orzechowski Emil, *Helena Modrzejewska: artykuły, referaty, wywiady, varia*, Kraków 2009.
4. Orzechowski Emil, *Helena Modrzejewska – szkice do portretu*, Kraków 2015.

Pamiątkowa tablica na domu Heleny Modrzejewskiej. Źródło: Wikipedia.

W 1840 roku, 12 października w Krakowie na świat przyszła Jadwiga Helena Misel. Wtedy jeszcze nikt nie przypuszczał, że zostanie sławną polską aktorką. Pochodziła z bardzo skromnego domu. Miała dwóch braci: Józefa i Feliksa. Oni też pokochali aktorstwo.

Odpowiedz na pytania.

Kiedy i gdzie urodziła się Helena?

Jak mieli na imię bracia Heleny?

Czym interesowało się rodzeństwo?

Helena Modrzejewska jako Barbara Radziwiłłówna. Źródło: Wikipedia.

Rodzice Heleny nie mieli pieniędzy na jej edukację, dlatego nie mogła skończyć żadnej szkoły aktorskiej. Do każdej roli przygotowywała się sama. Przez długie godziny ćwiczyła każdy dźwięk. Potrafiła recytować alfabet albo dane z książki telefonicznej. Wszystko po to, żeby móc zagrać różne osoby.

Odpowiedz na pytania.

Dlaczego Helena nie skończyła szkoły aktorskiej?

Kto pomagał Helenie w próbach?

Jak Helena przygotowywała się do występów?

Odpowiedz na pytania.

Ile lat miała Helena, kiedy pierwszy raz wystąpiła na scenie?

Co wydarzyło się we Lwowie?

W jakiej sztuce zagrała Helena?

Helena Modrzejewska. Źródło: Wikipedia.

Od początku swojej kariery Helena występowała pod pseudonimem – Modrzejewska. Po udanym debiucie grała w krakowskich teatrach. Marzyła jednak o karierze w stolicy. Dlatego też przeniosła się do Warszawy. Tam pracowała bardzo ciężko przez osiem lat. Publiczność doceniła jej trud. Stała się bardzo znaną aktorką.

Odpowiedz na pytania.

Pod jakim nazwiskiem występowała Helena?

O czym marzyła Helena?

Po jakim czasie osiągnęła sukces?

Henryk Sienkiewicz. Laureat Nagrody Nobla. Źródło: Wikipedia.

W 1876 roku Helena Modrzejewska zdecydowała się na wyjazd do Stanów Zjednoczonych. Miała wówczas 35 lat. Razem z najbliższą rodziną oraz przyjaciółmi popłynęli statkiem przez Atlantyk. Był wśród nich znany pisarz Henryk Sienkiewicz. Wszyscy zamieszkali w Kalifornii. Tu zaczęli prowadzić farmę.

Odpowiedz na pytania.

Kiedy Modrzejewska wyjechała do Ameryki?

Kto pojechał z Heleną w podróż?

Gdzie aktorka zamieszkała w nowym kraju?

Helena Modrzejewska. Źródło: Wikipedia.

Helena nie mogła zacząć pracy w teatrze, ponieważ nie знаła języka. Codziennie uczyła się angielskiego, aby w końcu po kilku latach stanąć przed publicznością w California Theatre. Musiała też zmienić nazwisko, ponieważ Amerykanie nie potrafili poprawnie wymówić *Modrzejewska*. Od tego momentu zaczęła występować jako Helena Modejska.

Odpowiedz na pytania.

Dlaczego Helena nie mogła pracować w teatrze?

Gdzie Modrzejewska wystąpiła pierwszy raz?

Dlaczego Helena musiała zmienić nazwisko?

Stanisław Wyspiański. Źródło: Wikipedia.

Helena bardzo kochała Kraków. Odwiedziła go w 1879 roku. W tym czasie poznała Stanisława Wyspiańskiego, wybitnego polskiego artystę. To właśnie on zaprojektował jeden z jej kostiumów scenicznych. Podczas swojej jedynej podróży do Polski zagrała w kilku przedstawieniach w krakowskich teatrach.

Odpowiedz na pytania.

Jakie miasto odwiedziła Helena w 1789 roku?

Kogo poznała Modrzejewska w Polsce?

Ile razy Helena odwiedziła Polskę?

Willa Modrzejewskiej dzisiaj. Źródło: Wikipedia.

Kraków także kochał Helenę Modrzejewską. Władze miasta podarowały jej drewnianą willę w stylu zakopiańskim z dużym ogrodem. Aktorka była tak zajęta, że dom urządził dla niej przyjaciel – artysta Stanisław Witkiewicz. Helena zatrzymywała się w nim podczas podróży po Polsce.

Odpowiedz na pytania.

Jaki prezent Modrzejewska dostała od miasta?

Kim był Stanisław Witkiewicz?

Kiedy Helena zatrzymywała się w willi?

Helena Modrzejewska. Źródło: encyklopediateatru.pl

W wieku 65 lat Helena Modrzejewska zdecydowała się oficjalnie zrezygnować z pracy aktorskiej. W 1905 roku, 2 maja dała jubileuszowe przedstawienie w Nowym Jorku. Potem wyruszyła na ostateczne turnée po Stanach Zjednoczonych. Przez całe swoje życie zagrała 260 ról. Uwielbiała grać w sztukach Wiliama Szekspira.

Odpowiedz na pytania.

Kiedy Modrzejewska obchodziła swój jubileusz?

W ilu sztukach zagrała Helena Modrzejewska?

Jak nazywał się ulubiony autor sztuk
Modrzejewskiej?

Grób Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Źródło: Wikipedia.

Aktorka zmarła w Kalifornii wiosną, 8 kwietnia 1909 roku. Jej pogrzeb odbył się w Los Angeles. Po jakimś czasie zdecydowano się przenieść jej szczątki do Polski. Ostatecznie Helena Modrzejewska spoczęła na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. Jej grób znajduje się przy głównej alei.

Odpowiedz na pytania.

Kiedy zmarła Helena Modrzejewska?

Gdzie odbył się pogrzeb aktorki?

Gdzie znajduje się grób Heleny Modrzejewskiej?

ISBN 978-83-953189-5-5

© Copyright by
Fundacja na rzecz Wspierania i Rozwoju Szkół Polonijnych
Instytut Polonistyki Stosowanej Wydział Polonistyki UW

Warszawa 2018